

Minnesanteckningar från Dialogmöte 26 september 2023

Inbjudan till Dialogmöte EMC Sobacken skickades ut med ett vykort i juni om kommande möte och sedan en inbjudan första veckan i september. Detta till ca 500 adresser och ca 25 externa personer deltog på mötet.

Status för ändringsansökan

Information om processen för ansökan om ändringstillstånd för delar av verksamheten på EMC Sobacken.

- Samråd genomfördes med dels myndigheter, dels närboende och andra berörda i början av 2022.
- Synpunkter som kom in utifrån samrådet behandlades.
- Ansökan lämnades in till mark och miljödomstolen i mars 2023.
- Under sommaren 2023 har ansökan kompletterats utifrån efterfrågan från länsstyrelsen och vi inväntar besked för att kungöra ansökan.

Utredningar ändringstillstånd

Bullerutredning

Den genomförda bullerutredningen visade något förhöjda bullernivåer från avfallsbränsleplanen vid avfallsbränsleberedningen. En bullervall byggdes under vår/sommar 2023. Fler bullervallar kommer att byggas i samband med att nya verksamheter anläggs. Bullerutredning visar att trädridå runt anläggningen reducerar bullernivåer med cirka 1-2 decibel. Vi har planterat träd på vår anläggning utifrån denna aspekt.

Det påpekades att granskogen är angripen av granbarkborre och det önskades att bolaget har dialog med Borås Stad som ägare av skogen att den tas om hand för att undvika ett framtida kalhygge. Bolaget har dialog med Borås Stad om detta och har även planterat nya träd inne på anläggningen.

Luktutredning

De störta källorna till lukt vid normal drift är först och främst från avfallsbränslelagret, lager av biobränsle (angenäm doft för de flesta men fungerar som en "luktbärare" av andra mindre angenäma dofter) och avloppsreningsverket. Vi har problem med en luftreningsanläggning i vår slamrötningsanläggning som inte fungerar optimalt och vi arbetar för att hitta en lösning. För att minska lukt från avfallsbränslelagret har rutiner ändrats, bland annat hur och när avfallet krossas och skickas i väg till Ryaverket.

Det påpekades att lukt förekommer tidigt på morgonen, ca 6:30-7:00 och när det är vindstilla och luften ligger som ett lock över området.

Vattenutredning

Lakvatten från verksamheten samlas upp i verksamhetens lakvattendamm. För att säkerställa ökade regnmängder i och med pågående klimatförändringarna ser bolaget över dels befintlig lakvattendamm, och dels bygger en ny fördröjningsdamm i samband med färdigställandet av nya deponiceller.

Vattenprover tas kontinuerligt på utgående vatten dels från lakvattendammen, dels från andra kontrollpunkter inne på verksamhetsområdet och utanför. Bland annat analyseras föroreningsinnehåll i vattenmossa från flera provpunkter i Kållabäcken med några års mellanrum. Dessa prover visar på minskad föroreningshalt och att trafiken på R41 är den största föroreningskällan.

Fråga inkom om provtagning görs i Rönnersjö, då våtmarken utanför verksamhetsområdet hänger ihop med sjön. Bolaget svarade att bolaget inte gör provtagning i sjön. Bolaget har flera kontrollpunkter i våtmarksområdet och bedömer, tillsammans med vattenexperter och tillsynsmyndighet, att denna provtagning är tillräcklig.

Visualisering av utbyggnation

Det vi bygger nu är inom vårt befintliga tillstånd. Visualiseringen visades utifrån 6 olika punkter runt omkring verksamheten. Den utbyggda och förhöjda deponin kan ses i en av punkterna (punkt 2 – bilist på R41). I övriga punkter kommer en människa stående på marknivå inte att se den utbyggda och förhöjda deponin.

Nytt från avfallsverksamheten

Byggnation av ny deponicell samt en fördröjningsdamm för vatten pågår. Första delen beräknas vara klart till årsskiftet för att kunna tas i drift. Schaktning är klar och sprängningsarbete pågår.

Lakvattendammen kommer att behöva kunna ta emot större mängd vatten, dels på grund av pågående klimatförändringar, dels ökad mängd processvatten i den planerade och sökta verksamheten. Bolaget utreder bland annat möjligheten att muddra dammen för att återställa dammens ursprungligt djup. Bolaget planerar inte att bygga ut denna damm.

Bolaget arbetar även med att sluttäcka deponiceller som är färdigdeponerade. Sluttäckning innebär att deponin förses med ett tätslutande samt ett växtetableringslager på toppen. Det tätslutande lagret förhindrar regnvatten att tränga ner i deponin och laka ut föroreningar. Förorenat lakvatten från deponin blir på så sätt mindre. På den sluttäckta deponin har vi sått gräs- och ängsfrön. Träd får inte planteras då trädens rötter förstör tätskiktet.

Avvattningsplatta

Byggnation pågår och beräknas vara klart i mitten av oktober. Denna yta möjliggör mottagning utav blöta massor, muddermassor, sandfång och slam från dagvattenbrunnar.

Nytt från avloppsreningsverket

Luktreducerande åtgärder för exempelvis svavelväte pågår och även att identifiera lukt och minska lukt från bassänger och verksamheten pågår kontinuerligt.

Nytt från kraftvärmeverk och biogas

Samarbete mellan Borås Energi och Miljö och ST1 och där byggnation pågår av uppgraderingssanläggning av ST1 på området. Vi kommer fortsatt att producera rågas (biogas) och ST1 har verksamhet för att uppgradera av biogas till fordonsgas.

Bullerreducerande åtgärder på bränsleberedningen genomförs.

Bolaget arbetar med att iordningsställa murar med tillhörande nätanordning runt avfallsbränsleplanen i syfte att minska nedskräpning. Bolaget har även förbättrat rutiner för lastning av avfallsbränsle på den lastbil med släp som transporterar avfallsbränslet till Ryaverket. Denna transport sker numera även i egen regi.

Övergripande för hela verksamheten

I den dagliga skötseln av grön- och verksamhetsytor ingår städning (plockning av skräp). Det förekommer även riktade städkampanjer tre gånger per år inne på området.

Inkommande och utgående laster regleras i avtal och last ska täckas. Bolaget genomför kontroller på detta genomförs.

Städning och sopning av R41 skall ske 2 ggr/år men den i juni fick dock avbrytas pga att arbetet inte bedömdes säkert för utföraren. Städning kommer att ske som planerat i oktober/november.

Inkomna synpunkter

Inkomna synpunkter under perioden 2020 till och med 2023 berör främst buller, lukt och nedskräpning. Historisk sett har vi haft stora utmaningar med buller och lukt men att de visar på en nedåtgående trend. Vi tolkar den kurvan som att det har blivit bättre. Det är viktigt att vi får era synpunkter för att kunna härleda orsak och att titta på åtgärder.

Vi vill även påminna om att ni fortsätter registrera synpunkter gällande lukt, buller eller andra typer av synpunkter (både positiva och negativa).

Ni kan enkelt rapportera in på dialogsidan på Borås Energi och Miljös hemsida www.borasem.se/dialog eller till Kundcenter via mail eller telefon, kund@borasem.se eller 020-971300.

Dialog Sobacken

På hemsidan under dialog Sobacken finns aktuell information för boende runt Sobacken

Inskickade frågor och andra övriga frågor

- Frågor om lukt, buller och sprängningsarbeten bemöttes under presentationen.
- Önskemål om kärllvätt lyftes på mötet, främst för rengöring av kärll för matavfall. Bolaget informerade om att vattnet som bildas och som blir liggande i botten på facket för matavfall inte är farligt. Kan likställas med Bokashi-vatten och användas för gödning av växter.
- Frågor inkom om hantering av invasiva arter. Bolaget informerade om att växtdelar från invasiva arter inte ska läggas i facket för restavfall utan lämnas in till ÅVC och förbränning på annan anläggning. Stor risk för spridning om denna typ av avfall krossas på Sobackens avfallsbränsleberedning.

- Fråga om utbyggnad av R41 och om bolaget har någon mer information. Bolaget svarade att vi inte har mer information.
- Önskemål om presentation av genomförd vattenutredning. Bolaget återkommer med presentation och diskussion runt vattenutredningen till intresserade.
- Bolaget återkommer med svar på övriga frågor och presenterar detta på www.borasem.se/dialog

Välkomna på Dialog EMC Sobacken

BORÅS
ENERGIMILJÖ

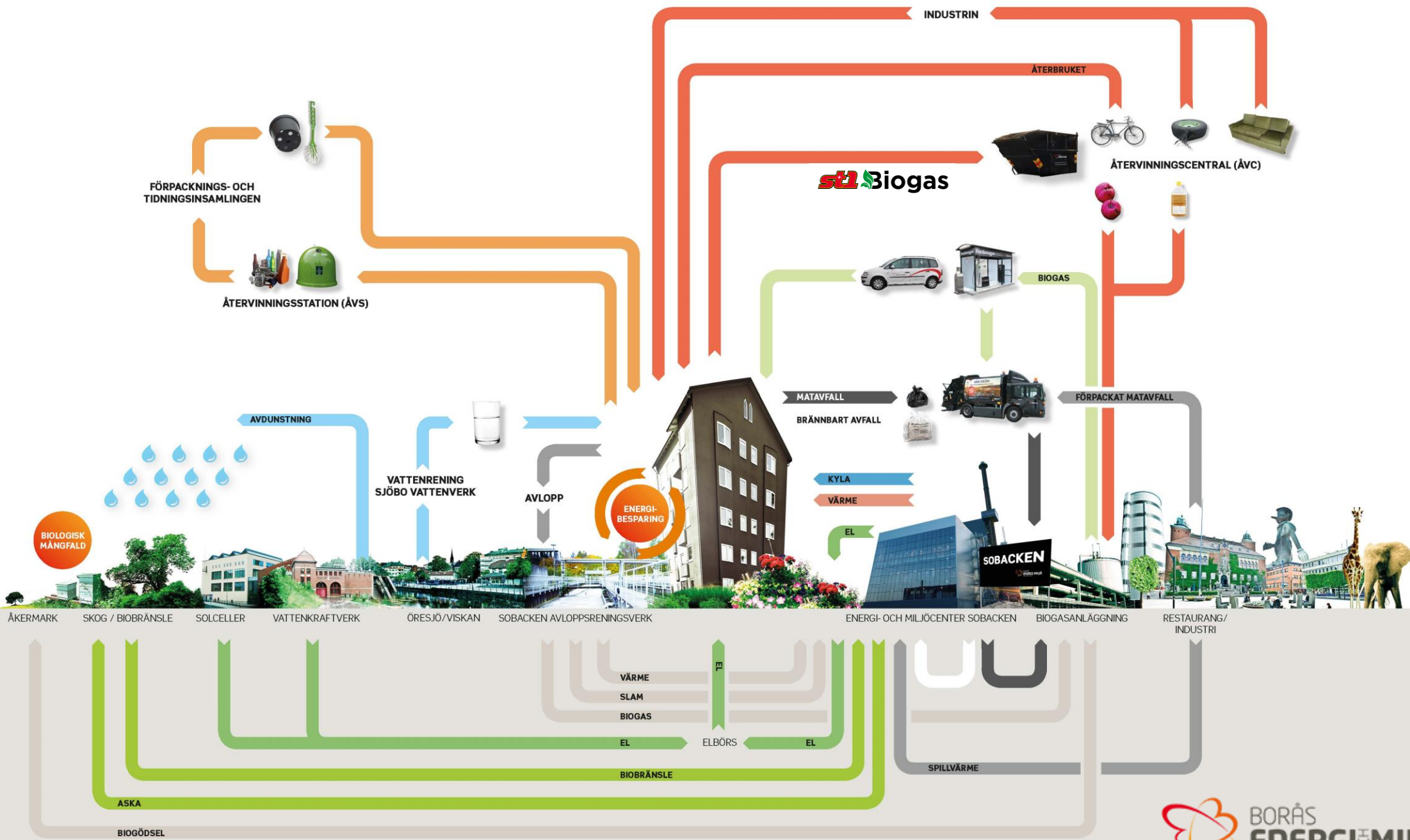
Ingår i Borås Stadshus AB

Agenda

- Inledning
- Status för ändringsansökan EMC Sobacken
- Pågående projekt
  - Avfallsverksamheten
  - Avloppsreningsverk
  - Kraftvärmeverk och biogasproduktion
- Övergripande aktiviteter och åtgärder på anläggningen för att minska lukt, buller, nedskräpning etc.
- Inkomna synpunkter
- Övriga frågor

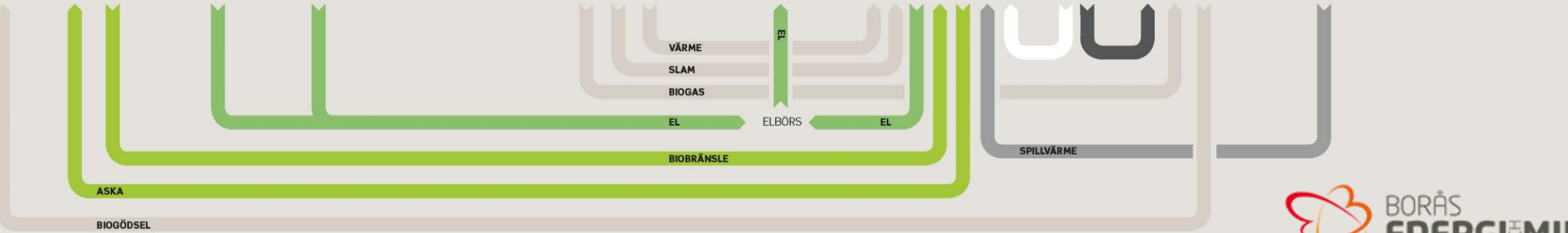
Tillsammans med boråsarna skapar vi
Sveriges mest hållbara kretsloppsstad.

Kretsloppsstaden Borås

BIOLOGISK MÅNGFALD

ÅKERMARK SKOG / BIOBRÄNSLE SOLCELLER VATTENKRAFTVERK ÖRESJÖ/VISKAN SOBACKEN AVLOPPSRENINGSVÄRK ENERGI- OCH MILJÖCENTER SOBACKEN BIOGASANLÄGGNING RESTAURANG/INDUSTRI

10 774

ton insamlat restavfall
hushåll i Borås.

5 028

ton mottaget avfall
för materialåtervinning.

1 323

miljoner kronor i nettoomsättning.

11 263

ton insamlat matavfall
hushåll i Borås.

105 137

ton mottaget avfall
för deponering.

290

miljoner kronor i investeringar.

386

medelantal anställda
(tillsvidare och visstid).

589

GWh såld fjärrvärme.

5,2

GWh fordonsgas från
uppgraderingsanläggningen.

269

GWh producerad el.

3,4

GWh såld ånga.

7,5

GWh såld fjärrkyla.

39 805

ton flytande biogödsel.

8 026

meter förnyade och omlagda
spillvattenledningar.

7 126

meter förnyade och omlagda
dricksvattenledningar.

2 297

meter förnyade och omlagda
fjärrvärmeledningar.

3 156

meter förnyade och omlagda
dagvattenledningar.

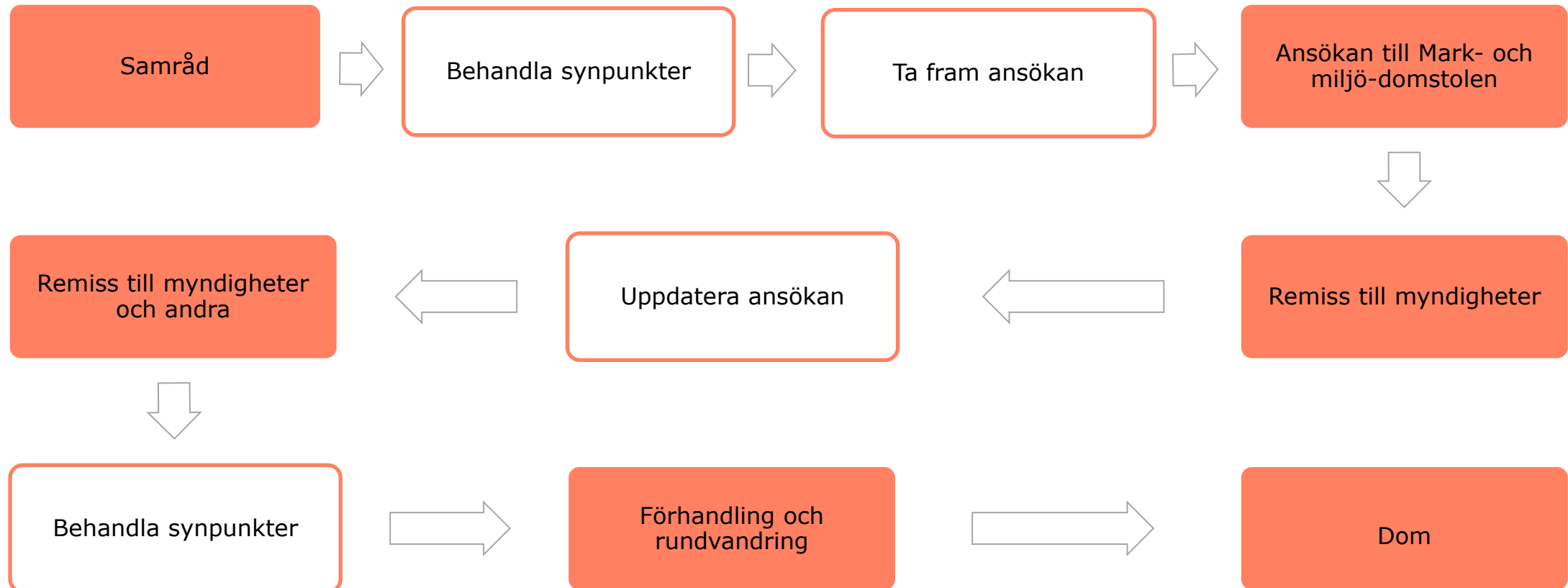
13 560 000

m³ behandlad mängd vatten i reningsverken.

7 641 700

m³ producerad mängd dricksvatten.

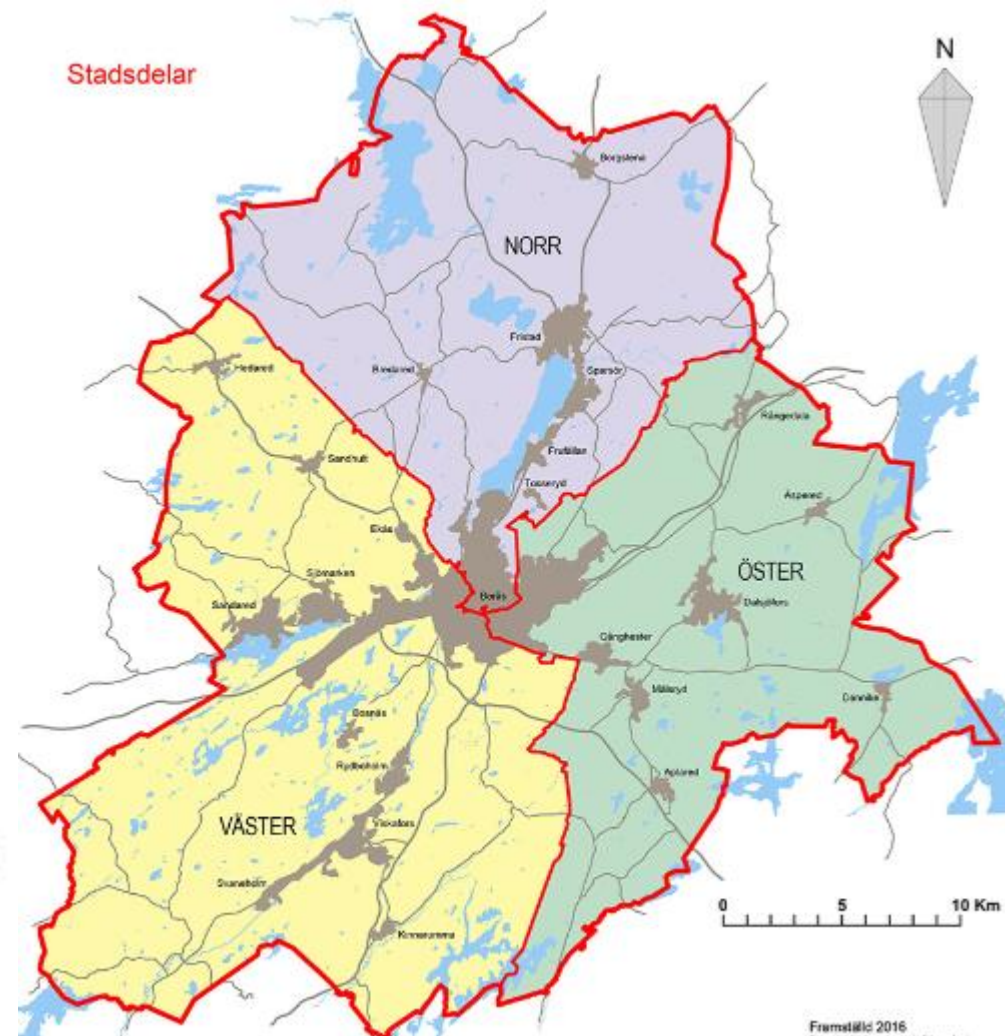
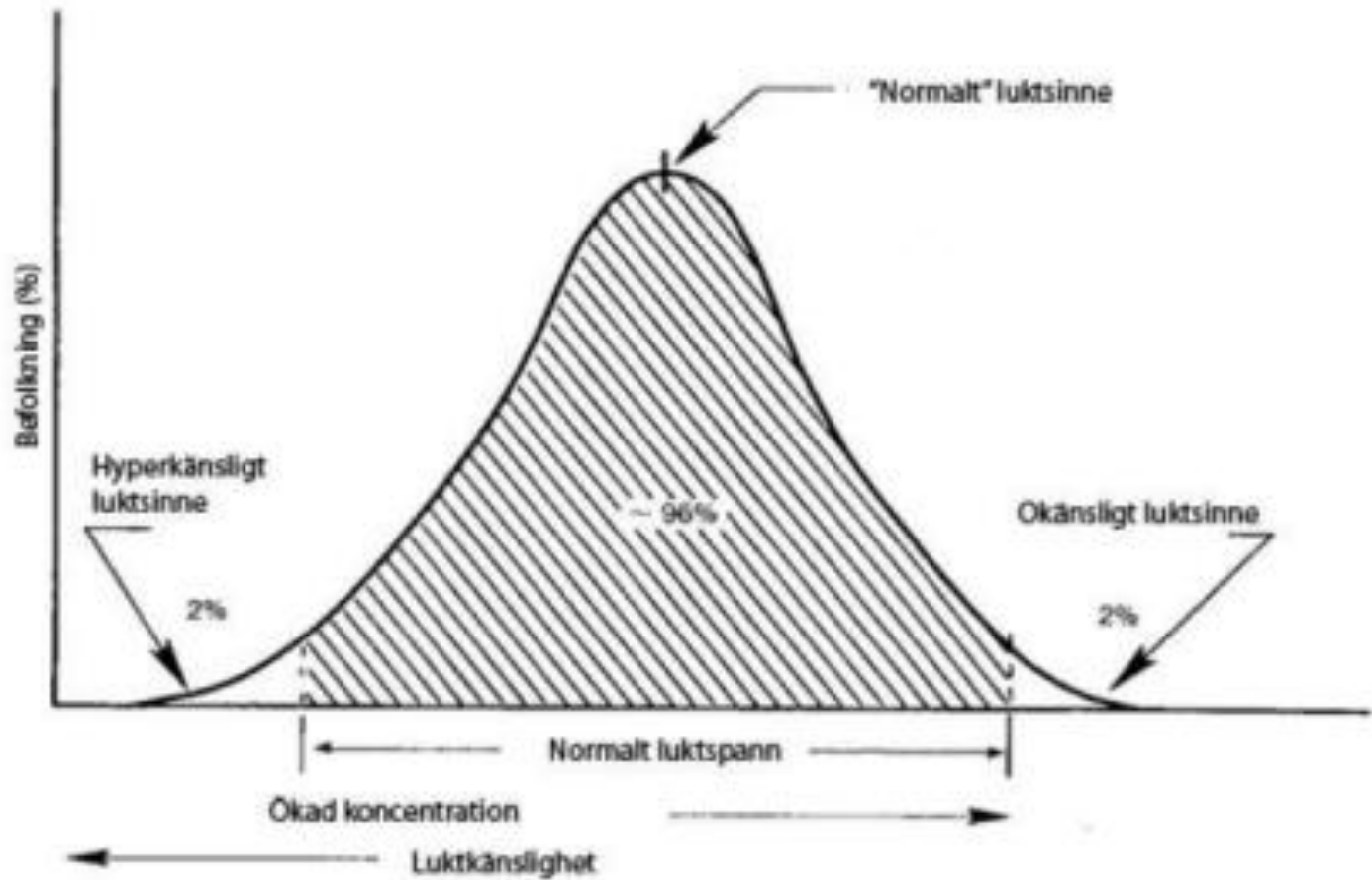
Process för ansökan om ändringstillstånd

Utredningar ändringstillstånd

- Bullerutredning
  - Rutiner
  - Bullervallar
- Luktutredning
  - Ändrade rutiner
- Vattenutredning
- Visualisering

Visualisering

Punkterna utgörs dels av utsikten från en bil som kör förbi på väg 41, dels från punkter som ingår i bolagets kontrollprogram från lukt samt de närmaste bostadshusen som bedöms kunna bli berörda.

Nytt från avfallsverksamheten

- Byggnation av nya deponiceller och fördröjningsdamm för vatten
- Första delen klar till årsskiftet
- Schaktning klar
- Sprängning pågår

Deponiutbyggnad status 18/9

Sluttäckning deponi

- Färdigställd under september
- Ca 6 200 m²

Avvattningsplatta

- Byggnation pågår
- Beräknat klart mitten av okt.
- Möjliggör mottagning av
  - blöta massor
  - muddermassor
  - sandfång
  - slam från dagvattenbrunnar
  - ...

Nytt från avloppsreningsverket

- Luktreducerande åtgärder
  - Svavelväte
  - Lukt

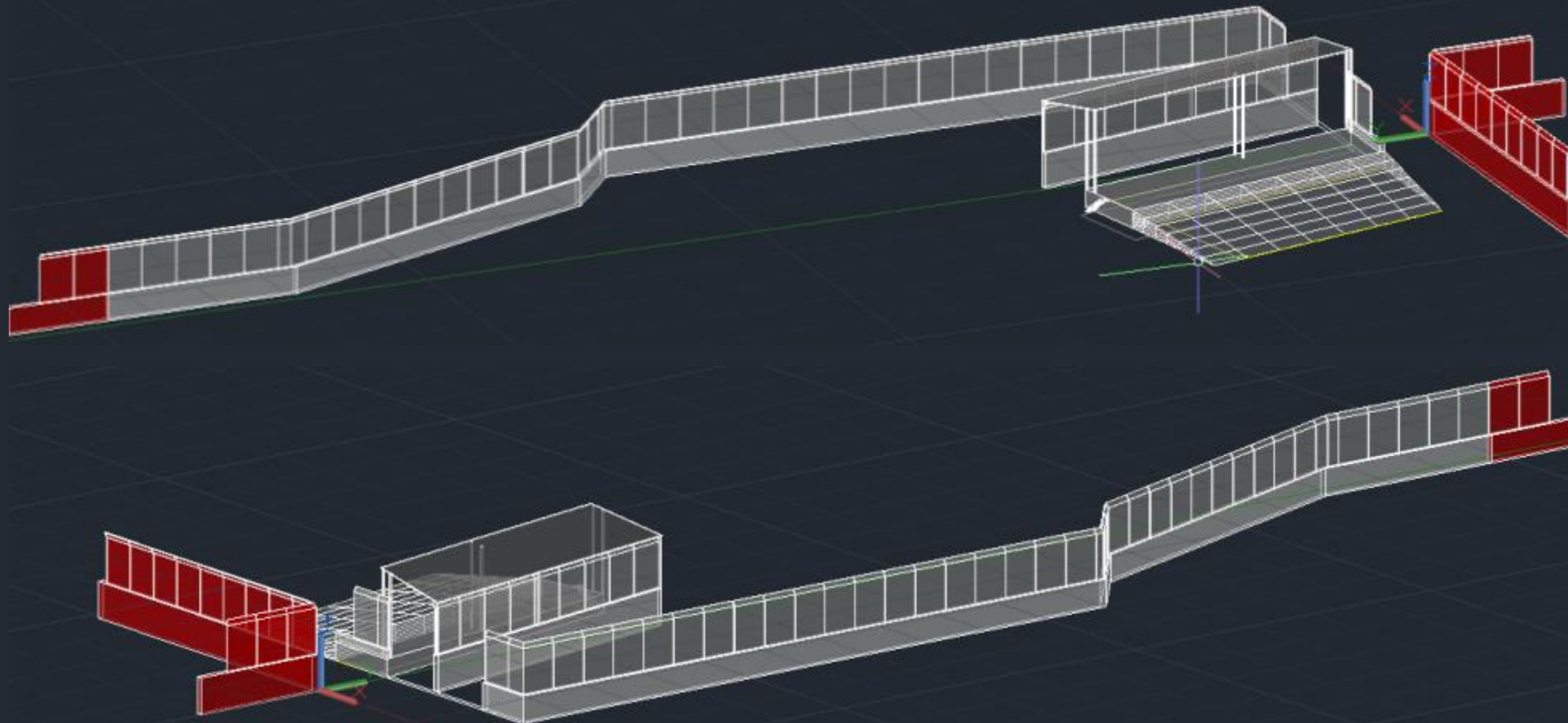
Nytt från kraftvärmeverk och biogas

- Samarbete mellan Borås Energi och Miljö och ST1
  - Uppgradering av biogas till fordonsgas
  - Tankstationer för fordonsgas
- Bullerreducerande åtgärder på bränsleberedningen
- Nedskräpningsreducerade åtgärder

Avfallsbränsleberedningen

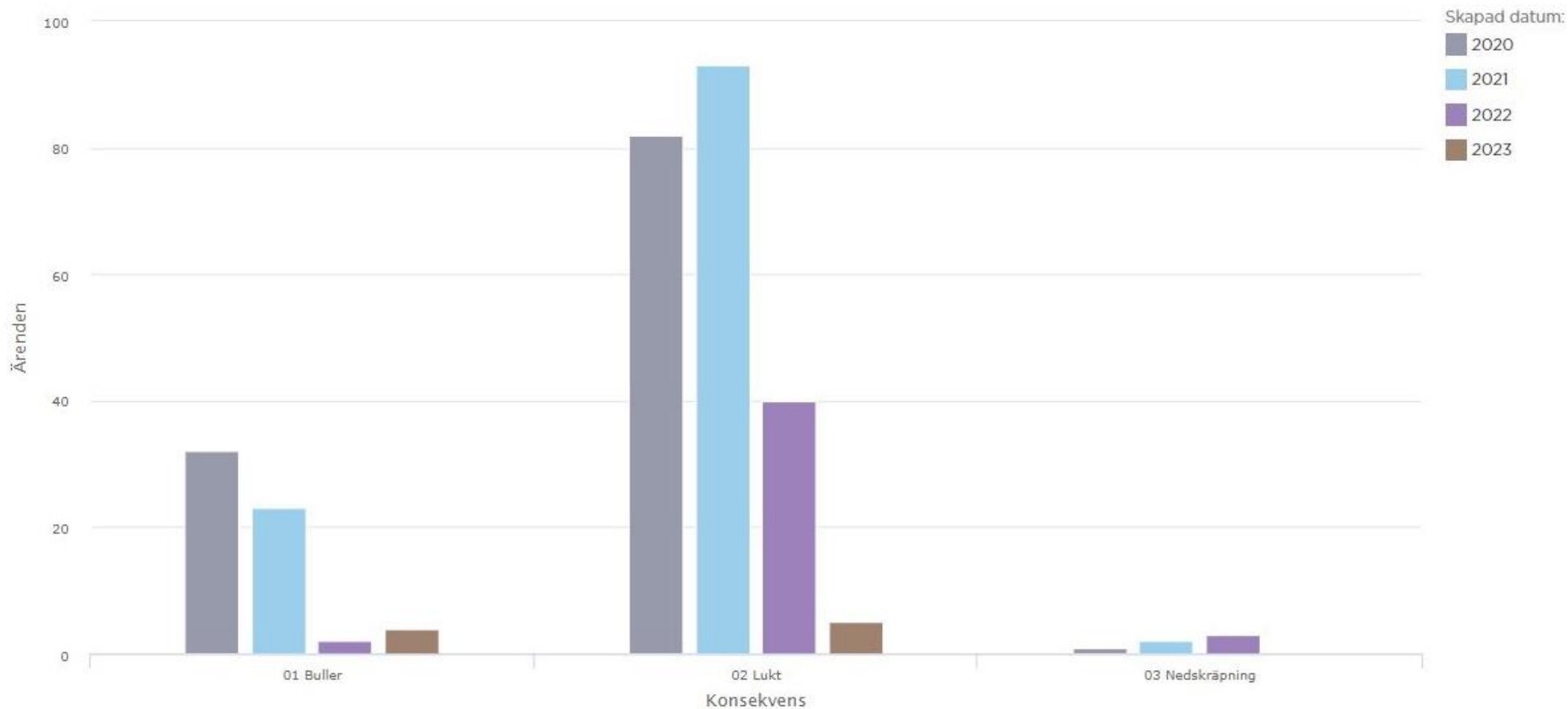
Åtgärder för att minska nedskräpning

Övergripande för hela verksamheten

- Städning innanför staket
  - Riktade städkampanjer tre gånger per år
  - Del i den dagliga skötsel av grön- och verksamhetsytor
- Städning och sopning av R41
  - Två gånger per år (juni och oktober/november)
- Ljus från anläggningen

Inkomna synpunkter 2020-2023

Övriga frågor

- Arbete med hemsidan pågår
  - Sidan *Dialog Sobacken* – aktuell information för boende runt Sobacken
  - Påminnelse om att anmäla sig till nyhetsbrev

- Utskick via sms